

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**47362**

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Mardin'de yaz sıcaklıklarının artmasıyla birlikte sivrisinek, karasinek, kene ve diğer zararlıların yoğunluğu vatandaşların günlük yaşamını olumsuz etkilemekte ve halk sağlığı açısından ciddi risk oluşturmaktadır. Sulama alanları, açıkta akan atık sular, kanalizasyon sorunları, fosseptikler, hayvancılık alanları, rögarlar, dere yatakları ve zamanında toplanmayan atıklar haşerelerin çoğalmasına elverişli ortamlar meydana getirmektedir.

Mardin Büyükşehir Belediyesi tarafından il merkezi, ilçeler, kırsal mahalleler ve mezralarda düzenli ilaçlama yapıldığı açıklanmasına rağmen vatandaşların sivrisinek ve haşere şikâyetleri devam etmektedir. Açıklanan araç, personel ve çalışma sayılarının tek başına yeterli kabul edilmesi mümkün değildir. İlaçlamanın hangi mahallelerde, hangi sıklıkta ve hangi sonuçlarla gerçekleştirildiğinin denetlenmesi; hizmetin yalnızca kâğıt üzerinde değil, sahada etkili olup olmadığının ortaya çıkarılması gerekmektedir.

Anayasa'nın 2'nci ve 5'inci maddeleri uyarınca devlet, sosyal hukuk devleti ilkesinin gereklerini yerine getirmek ve kişilerin huzur, refah ve sağlıklı yaşam koşullarını sağlamakla yükümlüdür. Her yaz tekrar eden haşere sorununun sıradanlaştırılması, vatandaşların şikâyetlerinin sonuçsuz bırakılması ve belediyelerin yalnızca kendi faaliyet açıklamalarıyla denetlenmiş sayılması bu yükümlülükle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mardin'de 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sivrisinek, karasinek, kene ve diğer haşereler nedeniyle Büyükşehir Belediyesine, ilçe belediyelerine, Valiliğe, kaymakamlıklara ve ilgili kamu kurumlarına kaç şikâyet yapılmıştır? Şikâyetlerin ilçe ve mahalle bazındaki dağılımı nedir?
2. Mardin Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin haşereyle mücadele faaliyetleri son üç yılda kaç kez denetlenmiştir? Denetimlerde hangi belediyelerde personel, araç, ilaçlama sıklığı, uygulama yöntemi veya kırsal mahallelere erişim bakımından eksiklik tespit edilmiştir?
3. Belediye tarafından düzenli ilaçlama yapıldığı açıklanmasına rağmen Artuklu, Kızıltepe ve diğer ilçelerde şikâyetlerin sürmesinin nedenleri araştırılmış mıdır? İlaçlama kayıtları ile şikâyetlerin yoğunlaştığı mahalleler karşılaştırılmış mıdır?
4. Mardin'in 10 ilçesinde haşereyle mücadelede görevlendirilen araç, ekip, personel ve cihaz sayısı kaçtır? Bunların ilçelere göre dağılımı, kırsal mahalle ve mezraları ziyaret sıklığı ile yıllık ilaçlama programı nedir?

5. Belediyeler tarafından kullanılan biyosidal ürünlerin ruhsatı, uygulama dozu, saklama koşulları ve uygulayıcı personelin yeterliliği hangi kurum tarafından denetlenmektedir? Son üç yılda kaç denetim yapılmış, kaç aykırılık ve sağlığa zararlı uygulama tespit edilmiştir?
6. Açıkta akan atık sular, sulama alanları, fosseptikler, hayvancılık işletmeleri, rögarlar, dere yatakları, geçici yerleşimler ve kırsal mahalleler için Valilik koordinasyonunda hazırlanmış ortak bir mücadele ve denetim planı bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa hangi alanlar düzenli takip edilmektedir?
7. Mardin’de haşereyle mücadelede ihmali veya hizmet yetersizliği tespit edilen belediyeler ve kamu görevlileri hakkında hangi idari işlemler yapılmıştır? Her yaz tekrar eden bu sorunun kalıcı çözümü için uygulanacak denetim, bütçe, personel ve koordinasyon tedbirleri nelerdir?